

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2338764	Bosveld/Eeftink	GRI	Schelberg
ONDERWERP			
Verordening fractieondersteuning 2019			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

De verordening fractieondersteuning 2019 vast te stellen

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

In artikel 33 Gemeentewet is opgenomen dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen (meestal fracties genoemd) recht hebben op financiële ondersteuning om hun werk goed te kunnen doen. Ook is in de Gemeentewet opgenomen dat de raad voor de ondersteuning van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen een verordening vaststelt. En in die verordening moeten ook regels staan over waaraan de fracties dit geld mogen besteden en hoe de fracties zich naar de bewoners toe moeten verantwoorden over hun uitgaven.

De gemeenteraad heeft de afgelopen jaren de nodige ervaring opgedaan met de verordening fractieondersteuning die tot nu toe geldt: het is nu het moment om de oude verordening te herzien en te verbeteren. Er zijn namelijk ook andere regelingen die veranderd zijn waardoor de oude verordening niet meer goed aansluit bij die regelingen. Ook die afstemming op andere regelingen is nu doorgevoerd.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,**DATUM**

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2338764	Bosveld/Eeftink	GRI	Schelberg
ONDERWERP			
Verordening fractieondersteuning 2019			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

In artikel 33 Gemeentewet is opgenomen dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen recht hebben op ondersteuning en dat de raad met betrekking tot de ondersteuning van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen een verordening vaststelt. Ook is bepaald dat de verordening ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording ervan bevat.

De nu geldende verordening fractieondersteuning is voor het laatst in 2011 gedeeltelijk herzien. De raad heeft met deze verordening de nodige ervaring opgedaan op sommige punten gewijzigde inzichten gekregen waardoor de verordening aanpassing behoeft. Daarbij wijzen wij bijvoorbeeld op de artikelen in het 'Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de politieke markt van de gemeente Hengelo', raadsbesluit d.d. 4 april 2017, nr. 2093670, rond het afsplitsen van raadsleden van fracties. De financiële gevolgen die de raad wil verbinden aan het afsplitsen van raadsleden van fracties zijn nu ook in deze nieuwe verordening fractieondersteuning 2019 overgenomen en geregeld.

Daarnaast is per 1 januari 2019 een nieuw Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden.

De daaruit voortvloeiende 'verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019' nr. 2337150, wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Deze verordening heeft onder meer op het gebied van de vergoeding van scholingskosten raakvlakken met de verordening fractieondersteuning. Beide verordeningen zijn op elkaar afgestemd. En tenslotte heeft de VNG in 2018 een nieuwe Modelverordening fractieondersteuning uitgebracht, waarvan we de belangrijkste inzichten en uitgangspunten hebben overgenomen en hebben gebruikt als basis voor deze verordening.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Ter besluitvorming ligt voor de verordening fractieondersteuning 2019.

Hierna volgen artikelsgewijs de belangrijkste wijzigingen en aanvullingen.

Artikel 1 begripsbepalingen is nieuw en zijn onder meer de begrippen 'lid' en 'groep' opgenomen, om zo het onderscheid in het recht op een financiële bijdrage duidelijk te maken tussen raadsleden die ervoor kiezen om alleen of gezamenlijk verder te gaan, los van de fractie waarvan ze als lid van de raad verkozen zijn.

In artikel 2 recht op financiële bijdrage is de verhouding tussen het basisbedrag en het variabele deel per raadszetel ongewijzigd gebleven.

Artikel 3 besteding financiële bijdrage is veranderd.

Het eerste lid is hetzelfde gebleven: 'een fractie besteedt de financiële bijdrage uitsluitend om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken'.

Het tweede lid is gewijzigd. Het oude lid 2 geeft aan waarvoor de financiële bijdrage uitsluitend gebruikt mag worden; het nieuwe lid 2 geeft een opsomming van uitgaven waarvoor de financiële bijdrage in ieder geval niet gebruikt mag worden. Deze methodiek is gekozen omdat bepaalde uitgaven voortaan niet meer via deze verordening bekostigd worden maar via de verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019, die gelijktijdig met deze verordening aan de raad ter besluitvorming is aangeboden.

Het onderscheid in de bekostiging van niet- partijpolitiek georiënteerde scholing die verloopt via de gemeentelijke bedrijfsvoering dan wel via deze verordening is helder opgenomen. Ook duidelijk is dat partij politiek georiënteerde scholing door raadsleden of fractievertegenwoordigers zelf betaald moet worden.

Duidelijk is ook dat giften (of: donaties) vanuit deze bijdrage niet bekostigd kunnen worden.

Gelet op het bepaalde in artikel 9 van de verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019' dient

een fractievertegenwoordiger een ICT voorziening in bruikleen te ontvangen. Dat betekent dat fracties niet meer via deze verordening fractieondersteuning een device mogen bekostigen voor een fractievertegenwoordiger.

Duidelijk is ook dat een raadslid of fractievertegenwoordiger het lidmaatschap van een beroepsvereniging vergoed kan krijgen. Het moet dan wel gaan om 'een voor iedere ambtsdrager van die beroepsgroep toegankelijke, landelijk georganiseerde beroepsvereniging zijn, die blijkens haar statuten de deskundigheidsbevordering en/of belangenbehartiging van de functie van die beroepsgroep tot doel heeft of mede ten doel heeft'.

Ook is helder dat een raadslid of fractievertegenwoordiger de contributie van een politieke partij of van een bestuurdersvereniging niet vergoed kan krijgen via deze verordening.

Uit de toelichting op artikel 3 blijkt verder de afstemming die tussen dit artikel en het bepaalde in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de wet financiering politieke partijen heeft plaatsgevonden.

Mogelijk ten overvloede is ook opgenomen waartoe het raadslid zijn vaste onkostenvergoeding dient te gebruiken: uitgaven die vallen onder de vaste onkostenvergoeding kunnen niet gedeclareerd worden via de verordening fractieondersteuning.

In artikel 6 zijn de financiële gevolgen van het splitsen van de fractie en van het einde van het bestaan van een fractie opgenomen. Uitsluitend het variabele deel van de financiële bijdrage wordt toebedeeld aan het afgesplitste raadslid c.q. afgesplitste raadsleden. Met deze nieuwe regeling wordt de opdracht die de raad heeft gegeven in het raadsbesluit van 4 april 2017 nr. 2093670 opgevolgd en vastgelegd in de nieuwe verordening.

"Uit: het raadsadvies van 4 april 2017:

Afgesplitst(e) raadslid(leden) en recht op fractie ondersteuningsgelden

In de nu geldende verordening op de fractieondersteuning is geregeld dat de nieuwe fractie recht heeft op zowel het variabele deel per raadslid als op het vaste bedrag dat iedere fractie krijgt. Met andere woorden, alle dan reeds verstrekte bijdragen van alle fracties worden bij een afsplitsing herberekend naar de nieuwe situatie, immers er is een nieuwe fractie ontstaan die ook weer recht heeft op het basisbedrag.

Overwegingen:

Met deze huidige regeling wordt een afsplitsing door een raadslid feitelijk beloofd: hij krijgt immers, naast zijn variabele deel als raadslid ook het vaste bedrag mee. De VNG heeft laatstelijk in 2015 een 'Modelverordening ambtelijke bijstand en fractievergoeding' gepubliceerd. In de Modelverordening gaat de VNG er vanuit dat raadsleden bij afsplitsing alleen het variabele deel van de bijdrage meekrijgen.

Advies:

De griffie op te dragen om de verordening op de fractieondersteuning te herzien in bovengenoemde zin."

Artikel 7 over de reserve: dit artikel is in hoofdlijnen ongewijzigd ten opzichte van de verordening 2011. Maar voor een lid of groep is het nu ook mogelijk gemaakt om een reserve op te bouwen en mee te nemen naar het volgende jaar. De bewaartermijn van zeven jaar van de administratie rond deze verordening is een wettelijke termijn die reeds in andere wetgeving vast ligt, zodat die bepaling niet meer is opgenomen.

Artikel 8 administratieve verplichtingen: zijn ten opzichte van de nu nog geldende verordening helder bij elkaar gezet en beter geformuleerd en ontleend aan de model VNG verordening. Wij wijzen in dit verband op het tweede lid, dat bepaalt dat andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage afzonderlijk worden geadmistreerd en op het vierde lid dat bepaalt dat bij uitgaven de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd moeten worden. Beide verbeterpunten sluiten aan bij de verbeterpunten die de raad ook zelf heeft ervaren.

Artikel 9 Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage:

Nieuw en overgenomen uit de model VNG verordening is dat de verantwoording van de fractie onder overlegging van een verslag zal geschieden. De model VNG verordening stelt echter geen eisen aan het verslag: wij stellen voor dat het huidige gebruikelijke document 'verantwoording fractieondersteuning' beschouwd kan worden als het verslag.

De Model VNG verordening geeft bij dit artikel twee varianten om het verslag van de raad te controleren. In deze verordening stellen wij voor te kiezen voor de controle door de raad, en niet meer te kiezen voor

controle door de accountant. Dit sluit aan bij de ervaringen door de raad opgedaan.

Artikelen 10 en 11 Slotbepalingen: Wij stellen voor om de datum van inwerkingtreding van deze verordening te bepalen op 1 mei 2019, waarbij we eventuele declaraties die door fracties gedaan zijn voor de inwerkingtreding met de oude regels zullen bekijken.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Bespreekpunt 1: verzoek van de fractie van de ChristenUnie

Dit raadsadvies is geagendeerd en besproken in de raadsvergadering van 7 mei j.l. De fractie van de ChristenUnie heeft bij de beraadslagingen over dit agendapunt toegelicht dat zij voornemens was een amendement in te dienen over de datum van in werkingtreding van deze verordening, in het bijzonder op het punt van het niet meer vergoeden van de kosten van de bestuurdersvereniging. Aangezien op dat moment de gevolgen van het eventueel aanvaarden van dat amendement niet goed konden worden overzien is het agendapunt niet verder in besluitvorming gebracht.

Over de inhoud van het amendement van de ChristenUnie het volgende. De ChristenUnie zou graag willen dat de kosten van het lidmaatschap van een bestuurdersvereniging voor het lopende jaar 2019 gedeclareerd kunnen blijven via de verordening fractieondersteuning. Dit omdat er sprake is van een reeds aangegane verplichting en omdat de fractie het niet logisch vindt om lopende dit jaar op dit punt een verandering in de verordening aan te brengen.

Overwegingen n.a.v. het amendement:

Het gaat de fractie van de ChristenUnie uitsluitend om de kosten van het lidmaatschap van de bestuurdersvereniging voor het jaar 2019. De fractie kan wel instemmen met de andere wijzigingen die deze verordening voor het jaar 2019 heeft.

In de tot nu toe geldende verordening was declaratie van de kosten van de bestuurdersvereniging wel toegestaan: echter in de nieuwe Model verordening fractieondersteuning van de VNG is scherper dan voorheen een scheiding aangebracht in kosten die wel gedeclareerd kunnen worden via deze verordening, zoals het lidmaatschap van een beroepsvereniging voor raadsleden die opkomt voor de belangen van alle raadsleden, en het lidmaatschap van een bestuurdersvereniging die aan een politieke partij is gelieerd.

In juridisch opzicht is er geen bezwaar om in te stemmen met het verzoek van de ChristenUnie. Het is een verordening die we als raad zelf en zelfstandig vaststellen en als voor het jaar 2019 een uitzondering gemaakt moet worden voor de kosten van een bestuurdersvereniging dan is dat mogelijk.

Als uw raadsleden willen instemmen met dit verzoek dan kan de gemeenteraad het meest eenvoudig als volgt handelen: als uit de beraadslagingen in uw raadsvergadering van 11 juni blijkt dat de raad in meerderheid kan instemmen met deze uitzondering voor het jaar 2019, dan zullen de leden van de werkgroep accountancy en de griffier in hun toets over het jaar 2019 rekening houden met deze wens van de raad. Aangezien de beraadslagingen deel uitmaken van de besluitvorming van de raad is een amendement in dat geval niet noodzakelijk.

Bespreekpunt 2: De raad besluit:

Vast te stellen de verordening fractieondersteuning 2019 (voorschriften + toelichting)

FINANCIËLE ASPECTEN

BIJLAGE(N)

Bijlage 1: Verordening fractieondersteuning 2019.

Verordening fractieondersteuning 2019

De raad van de gemeente Hengelo;

Gelezen het voorstel van het presidium van april 2019;

Gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;

Besluit de volgende verordening vast te stellen:

Verordening van de raad van de gemeente Hengelo houdende bepalingen over fractieondersteuning 2019

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- fractie: de leden van de raad die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij aanvang van de zitting van de raad als één fractie beschouwd. Is onder een lijst nummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als afzonderlijke fractie beschouwd.
- lid: een afgesplitst raadslid dat alleen verder gaat nadat hij daarvan schriftelijk mededeling heeft gedaan aan de voorzitter van de raad, wordt vanaf de eerstvolgende politieke markt of raadsvergadering aangeduid met *'lid... gevolgd door de achternaam'*
- groep: meerdere afgesplitste raadsleden die samen verder gaan nadat zij daarvan schriftelijk mededeling hebben gedaan aan de voorzitter van de raad, worden vanaf de eerstvolgende politieke markt of raadsvergadering aangeduid met *'groep... gevolgd door de achternaam van één van de raadsleden'*.
- wet: Gemeentewet

Paragraaf 2 Fractieondersteuning

Artikel 2 Recht op financiële bijdrage

- 1 De raad verstrekt een fractie jaarlijks een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie.
- 2 De financiële bijdrage bestaat uit een basisbedrag en een variabel deel per raadszetel die tot elkaar in verhouding staan als 3 staat tot 1.
- 3 In afwijking van het eerste lid verstrekt de raad in een jaar waarin raadsleden aftreden op grond van artikel C 4, tweede lid, van de Kieswet aan een fractie een financiële bijdrage tot en met de maand maart en een financiële bijdrage voor de periode omvattende de resterende maanden. Deze financiële bijdragen bestaan uit 1/12e deel van de bedragen, bedoeld in het tweede lid, vermenigvuldigd met het aantal maanden dat de periode omvat.

Artikel 3 Besteding financiële bijdrage

- 1 Een fractie besteedt de financiële bijdrage uitsluitend om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken.
- 2 De financiële bijdrage mag in ieder geval niet gebruikt worden ter bekostiging van:
 - a uitgaven die in strijd zijn met enige wettelijke bepaling;
 - b betalingen, inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst;
 - c giften, leningen, beleggingen en voorschotten;
 - d uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege;
 - e uitgaven in verband met verkiezingsactiviteiten;
 - f de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielid, voor zover deze door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd.

Artikel 4 Voorschot financiële bijdrage

Een fractie wordt jaarlijks vóór 31 januari een voorschot verleend ter hoogte van de financiële bijdrage voor het betreffende kalenderjaar.

Artikel 5 Tijdstip verlenen voorschot na aftreden wegens verkiezingen

In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen of op grond van artikel 56d of 56e van de wet Algemene regels herindeling wordt, in afwijking van artikel 4, een fractie voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.

Artikel 6 Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

- 1 Als één raadslid van een fractie als zelfstandig lid gaat optreden, of als meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige groep gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt uitsluitend het voor elk van deze zetels beschikbaar gestelde variabele deel van de financiële bijdrage toebedeeld aan het zelfstandig lid in de raad, dan wel aan de zelfstandige groep in de raad of aan de fractie waarbij aangesloten wordt.
- 2 Als zich een situatie als bedoeld in het eerste lid voordoet worden de verleende voorschotten onverwijld bijgesteld overeenkomstig de uit het eerste lid voortvloeiende verdeling.
- 3 Als een fractie, lid of groep tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de maand volgend op de maand waarin de fractie, lid of groep hiervan kennisgeving heeft gedaan.
- 4 Als een fractie als gevolg van verkiezingen ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de datum dat de raad in de nieuwe samenstelling aantreedt.

Artikel 7 Reserve

- 1 De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage toekomend aan een fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage aan die fractie in volgende jaren.
- 2 Een reserve is niet groter dan 25% van de financiële bijdrage die de fractie, lid of groep in het voorgaande kalenderjaar toekwam op grond van artikel 4.
- 3 Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar.
- 4 Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar voor de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel voor de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd.
- 5 Indien als gevolg van het niet volledig uitgeven van de verleende bijdrage(n) sprake is van een hogere reserve als bedoeld in lid 2 is de fractie, lid of groep verplicht het meerdere terug te storten in de gemeentekas.

Artikel 8 Administratieve verplichtingen

- 1 Een fractie, lid of groep voert een financiële administratie op basis van het kasstelsel. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn.
- 2 Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd.
- 3 De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de raad nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd.
- 4 Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.

Artikel 9 Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

- 1 Een fractie, lid of groep legt uiterlijk drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende het vorige kalenderjaar, onder overlegging van een verslag. De verantwoordingen en het verslag liggen vanaf het moment van indiening voor alle leden van de raad ter inzage bij de griffier.
- 2 De raad stelt na controle van het verslag de hoogte vast van:
 - a de financiële bijdrage;
 - b het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;
 - c de wijziging van de reserve, en
 - d de resterende reserve.
- 3 De griffier en de leden van de werkgroep accountancy toetsen of de ingediende verantwoordingen voldoen aan het bepaalde in deze regeling. Eventuele opmerkingen brengen zij in eerste instantie ter kennis van de betreffende fractie, lid of groep die de gelegenheid krijgt hierop te reageren.
4. De in lid 3 bedoelde werkgroep accountancy rapporteert over zijn bevindingen aan de gemeenteraad. Vanaf dat moment zijn de ingediende verantwoordingen en de verslagen openbaar.
5. Wanneer niet uiterlijk drie maanden na het einde van het kalenderjaar verantwoording is ingediend doet de voorzitter daarvan mededeling aan de gemeenteraad.

Paragraaf 3 Slotbepalingen

Artikel 10 Intrekking oude verordening en overgangsrecht

- 1 De verordening fractieondersteuning 2011 wordt ingetrokken.
- 2 De verordening fractieondersteuning 2011 blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Artikel 11 Inwerkingtreding en citeertitel

- 1 Deze verordening treedt in werking op 1 mei 2019.
- 2 Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening fractieondersteuning gemeente Hengelo.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van april 2019.

De voorzitter,

De griffier

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen.

De begrippen 'fractie', 'lid' en 'groep' zijn met name nader gedefinieerd en overgenomen uit het 'Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en van de Politieke markt van de gemeente Hengelo', raadsbesluit 4 april 2017, nr. 2093670. Dit in verband met de gevolgen die de raad ook in financieel opzicht wil verbinden aan het afsplitsen van raadsleden van fracties. Zie in het bijzonder artikel 6 van deze verordening.

Artikel 2. Recht op financiële bijdrage

- Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het totale budget voor fractieondersteuning wordt door de raad in de gemeentebegroting opgenomen.
- De fractieondersteuning bestaat uit een basisbedrag per fractie en een variabel deel per raadszetel (tweede lid). Het basisbedrag garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op een gelijkwaardig basisniveau te laten ondersteunen. Omdat grote fracties meer lasten zullen hebben is het logisch dat zij via het variabele deel een hogere financiële bijdrage krijgen.
- De bijdrage wordt in de meeste jaren voor dat kalenderjaar verstrekt (eerste lid). Ook na een gemeentelijke herindeling waarbij de nieuwe raad vanaf 1 januari aantreedt, zal de bijdrage voor een kalenderjaar verstrekt worden (op basis van een door de nieuwe raad vastgestelde verordening). De herindelingsverkiezingen zijn dan in november van het jaar daarvóór geweest.
- Het derde lid geeft een afwijkende regeling voor de jaren dat de oude raad na reguliere verkiezingen aftreedt. Dat is altijd met ingang van de donderdag tussen 23 en 29 maart (artikel C 4 van de Kieswet). Op die dag treedt de nieuwe raad aan (artikel 18 van de wet). Ook na herindelingsverkiezingen wordt de zittingsduur van de raad in bepaalde gevallen zodanig aangepast dat de leden gelijktijdig aftreden met raden van andere gemeenten die na reguliere verkiezingen aangetreden zijn (zie artikelen 56d en 56e van de Wet algemene regels herindeling).
- De financiële bijdrage voor fractieondersteuning voldoet aan de definitie van subsidie van artikel 4:21 van de Awb. Het verdient aanbeveling om de Algemene subsidieverordening (indien van kracht) in de gemeente uitdrukkelijk niet van toepassing te verklaren op de bijdrage voor fractieondersteuning. Het verantwoordingsregime in de Algemene subsidieverordening is namelijk wezenlijk anders dan het regime voor het vaststellen en verantwoorden van de bijdrage voor fractieondersteuning.

Artikel 3. Besteding financiële bijdrage

- Voor wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning worden de fracties grotendeels vrijgelaten. Minimumvoorwaarde is wel dat ze de financiële bijdrage besteden om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol te versterken. Daarnaast is in het tweede lid een aantal doelen genoemd waarvoor de financiële bijdrage voor fractieondersteuning in ieder geval niet gebruikt mag worden. Deze opsomming is niet limitatief.
- In het bijzonder wordt benadrukt dat voor de financiering van verkiezingscampagnes van overheidswege een afzonderlijke regeling bestaat: de Wet financiering politieke partijen voor wat betreft de landelijke politieke partijen. Daarnaast hebben sommige gemeenten voor de lokale partijen een subsidieregeling. Het is dan ook niet toegestaan om met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning verkiezingscampagnes te financieren, zie het tweede lid onder e. Verder is het niet de bedoeling dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk aanvullen met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning en dat ook contributies aan politieke partijen of met politieke partijen gelieerde organisaties, zoals een bestuurdersvereniging, via de fractieondersteuning kunnen worden gefinancierd (onder b). Een lidmaatschap van een dergelijk orgaan is immers een individuele aangelegenheid van een raadslid en niet van de betreffende gemeenteraadsfractie.
- Bij (andere) uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege (onder d) kan onder andere gedacht worden aan bepaalde reis- en verblijfkosten, kosten voor een (buitenlandse) excursie of reis, kosten voor scholing en de kosten voor een computer. Deze komen voor vergoeding in aanmerking op grond van artikel 3.3.4 van het Rechtspositiebesluit decentrale ambtsdragers het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de Gemeentewet.
- De kosten voor het lidmaatschap van een beroepsvereniging kunnen ook via deze verordening fractieondersteuning worden gedeclareerd. Een beroepsvereniging is een voor iedere ambtsdrager van die beroepsgroep toegankelijke, landelijk georganiseerde beroepsvereniging, die blijkens haar statuten de deskundigheidsbevordering en/of belangenbehartiging van de functie van die beroepsgroep ten doel heeft of mede ten doel heeft.
- Lid f: Algemene opleidingen die aan alle raadsleden en fractievertegenwoordigers worden aangeboden en die in de regel worden georganiseerd door de griffie, worden bekostigd uit de gemeentelijke bedrijfsvoering (artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale ambtsdragers d.d. 15 oktober 2018 en de verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019). Deze cursussen worden veelal verzorgd door politiek neutrale instituten. Als raadsleden er voor zouden kiezen om een zelfde opleiding als aangeboden vanuit de griffie elders te volgen, dan mag die niet bekostigd worden uit de financiële bijdrage voor fractieondersteuning.

Alle andere niet- partijpolitieke scholing waarvan de fractie kan motiveren dat het scholing is dat bijdraagt aan een goede vervulling van de functie van raadslid of fractievertegenwoordiger, kan uit het budget fractieondersteuning worden bekostigd. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld cursussen die door de gemeente Hengelo worden aangeboden via het instituut Twentse Kracht: deze vallen niet onder algemene opleidingen die door de griffie worden georganiseerd en deze vallen qua bekostiging dan ook niet onder de gemeentelijke bedrijfsvoering. Raadsleden die een cursus willen volgen van de Twentse Kracht dienen dit ook te bekostigen uit het budget fractievergoeding. Maar ook cursussen met een niet- partij politieke inhoud, die wel via de politieke partij worden aangeboden,

kunnen via het budget fractieondersteuning worden bekostigd. Partijpolitieke scholing echter dient het raadslid of fractievertegenwoordiger 'uit eigen zak' te betalen.

- Relatie tussen de bestedingen o.g.v. deze verordening en besteding van de maandelijkse onkostenvergoeding van Raadsleden als opgenomen in het Rechtsbesluit decentrale politieke ambtsdragers.

Raadsleden maken kosten voor het raadswerk. Vanaf de dag van beëdiging ontvangen zij een vaste maandelijkse netto onkostenvergoeding. Een raadslid kan de onkostenvergoeding niet weigeren. De maandelijkse onkostenvergoeding is door de invoering van de werkkostenregeling een maandelijks netto vergoeding geworden. De gemeente is verplicht de onkostenvergoeding over te maken op het bankrekeningnummer van het raadslid. Het raadslid mag zelf (een deel) van de onkostenvergoeding afdragen aan de politieke partij. De hoogte van de vergoeding is onafhankelijk van de grootte van de gemeente. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bepaalt jaarlijks per 1 januari de onkostenvergoeding. Elk jaar wordt de onkostenvergoeding en wordt deze aangepast aan de consumentenprijsindex (CPI). Gemeenten worden hierover medio december per circulaire geïnformeerd.

In het per 1 januari 2019 in werking getreden rechtspositiebesluit Decentrale Politieke ambtsdragers is het volgende opgenomen:

Raadsleden ontvangen een maandelijkse onkostenvergoeding voor voorzieningen die niet zuiver functioneel zijn, noch zuiver privé. Het raadslid kan deze kosten betalen uit de onkostenvergoeding op grond van artikel 3.1.6. (red: van het rechtspositiebesluit). Deze onkostenvergoeding betreft een vast bedrag per maand. Wanneer de uitgaven uitstijgen boven de vaste onkostenvergoeding kunnen deze niet alsnog worden gedeclareerd.

De vaste onkostenvergoeding is bedoeld voor in ieder geval de volgende kosten:

- Representatie;
- Vakliteratuur;
- Excursies (waarbij het niet gaat om excursies die voor de gehele gemeenteraad worden georganiseerd, maar om externe 'buiten de gemeente' excursies en werkbezoeken);
- Bureaukosten;
- Contributies, lidmaatschappen, zoals contributies van verenigingen en regionale beroepsverbanden (anders dan een algemeen toegankelijke landelijke beroepsvereniging voor raadsleden: daarvoor geldt dat deze wel vergoed kunnen worden via deze verordening fractieondersteuning);
- Ontvangsten thuis;
- Zakelijke giften.

Artikel 4. Voorschot financiële bijdrage en 5. Tijdstip verlenen voorschot in verkiezingsjaar

- Deze artikelen regelen de ambtshalve verlening van voorschotten aan fracties ter hoogte van de overeenkomstig artikel 2 berekende voorwaardelijke aanspraak op de financiële bijdrage. In een jaar waarin de raadsleden naar aanleiding van verkiezingen tegelijkertijd aftreden wordt het voorschot in twee gedeelten gesplitst.

- **Artikel 6. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie**
- Als er mutaties plaatsvinden in zittende fracties is het wenselijk dat de financiële bijdrage aangepast wordt aan veranderde verhoudingen in de raad. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het vaste basisbedrag dat iedere fractie krijgt en het variabel deel per raadszetel. Het vaste deel is ook daadwerkelijk “vast”: de fractie behoudt dit deel van het budget ook al vindt er tussentijds een splitsing of afscheiding plaats. Uitsluitend het variabele deel van de fractievergoeding wordt overgeheveld naar een raadslid dat zelfstandig verder gaat als lid, of naar de groep als er meerdere raadsleden besluiten om samen zelfstandig verder te gaan, of als de afgesplitste raadsleden zich aansluiten bij een bestaande fractie. Dit geldt voor de gehele raadsperiode waarin deze omstandigheid zich voordoet.
- Met deze aanpassingen wordt voldaan aan de wens van de raad om de bepalingen van deze verordening op het punt van de gevolgen van het afsplitsen van raadsleden van fracties aan te laten sluiten op de bepalingen die we in het ‘Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en van de politieke markt van de gemeenten Hengelo’, raadsbesluit van 4 april 2017, nr. 2093670. hebben geformuleerd. Herberekening van de verleende voorschotten voor alle fracties is met deze regeling niet meer nodig, immers het vaste basisbedrag hoeft niet meer te worden aangepast. Alleen het variabele bedrag van de fracties waarvan wordt afgesplitst hoeft te worden hererekend, zie het tweede lid.
- Bij afsplitsing van een fractie zal het al eerder verleende voorschot voor wat betreft het variabele deel direct bijgesteld moeten worden (tweede lid). Als dat niet zou gebeuren zou de oorspronkelijke fractie over een te groot variabel voorschot beschikken. Na het kalenderjaar zou dan alsnog verrekend moeten worden. Het is handiger dit direct recht te trekken.
- Het gestelde in lid 4 is alleen van toepassing op fracties, want een afscheiden lid danwel een groep houdt automatisch als gevolg van verkiezingen op te bestaan. En daarmee vervalt de aanspraak op een bijdrage ook.

▪ **Artikel 7. Reserve**

- Het deel van de financiële bijdrage waarop een fractie, lid of groep voorwaardelijk aanspraak maakt en dat niet wordt gebruikt, wordt door de raad gereserveerd voor gebruik door die fractie, lid of groep in de volgende jaren (eerste lid). Als er in die jaren verkiezingen plaatsvinden, dan wordt de reserve na verkiezingen beschikbaar gesteld aan de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel aan de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan of van een lid of groep kan worden beschouwd (vierde lid). Omdat het niet wenselijk is dat een reserve eindeloos groeit is hier wel een maximum aan verbonden (tweede lid).
- Ook met betrekking tot de reserve is het van belang dat goed wordt omgegaan met mutaties in zittende fracties, lid of groep. De regeling van het vijfde lid voorziet in verdeling over de betrokken fracties, lid of groep naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.

Artikel 8. Administratieve verplichtingen

- Om te zorgen dat aan het verslag waarmee een fractie, lid of groep de besteding van de financiële bijdrage verantwoordt (zie artikel 9) een deugdelijke administratie ten grondslag ligt worden aan het voeren van deze administratie enkele eisen gesteld in artikel 8.

Artikel 9. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

- Na controle van het door de fractie, lid of groep opgestelde verslag waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord, stelt de raad de hoogte van de financiële bijdrage voor de betreffende fractie, lid of groep vast. Een verslag houdt in dat het lid, groep of fractie inhoudelijk beschrijft wat de gedane uitgave behelst en motiveert dat de uitgaven passen binnen de rollen die zijn geformuleerd in artikel 3. Daarmee ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak op het vastgestelde bedrag. Omdat dit bedrag af kan wijken – van het verstrekte voorschot – en er dus mogelijk een verrekening dient plaats te vinden – wordt tevens de hoogte van het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot vastgesteld. Als het verleende voorschot lager is dan de vastgestelde financiële bijdrage, dan wordt het resterende bedrag alsnog uitbetaald. Als het verleende voorschot hoger is dan de vastgestelde financiële bijdrage, dan kan het onverschuldigde bedrag in overeenstemming met artikel 4:57, eerste lid, van de Awb teruggevorderd worden. De beslissing tot terugvordering is – evenals het besluit waarmee de financiële bijdrage wordt vastgesteld – een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit.
- In artikel 9 is gekozen voor de controle van de bestedingen op basis van deze verordening door de raad zelf, met ondersteuning van de griffier. Voorheen werd een accountant ingeschakeld: de kosten van deze controlewerkzaamheden staan echter niet in een goede verhouding tot het totale bedrag waarover de werkzaamheden zich uitstrekken. De laatste jaren is daarom reeds goede ervaring opgedaan met de werkwijze zoals in deze verordening is opgenomen. De benodigde transparantie in de verantwoording van deze bestedingen is ook met deze controle gewaarborgd.
- Voorts wordt vastgesteld de hoogte van de wijziging van de reserve en van de resterende reserve (deze kan voor één of beide uiteraard ook nul bedragen). Daarnaast wordt, indien van toepassing, de hoogte van de terugvordering van de ontvangen voorschotten vastgesteld.